

MEMO

Aan	: Gemeenteraad Leusden
Cc	: N.v.t.
Van	: College Leusden
Datum	: dinsdag 12 november 2019
Betreft	: Ontwikkelingen Breed Spectrum Aanbieders

Aanleiding

Om jongeren met complexe problematiek beter te kunnen ondersteunen zijn de gemeenten in de regio Amersfoort en zeven grote zorgaanbieders begin dit jaar een bijzondere samenwerking aangegaan. In het kader van deze zogenaamde Breed Spectrum-samenwerking zijn tussen gemeenten en zorgaanbieders collectieve afspraken (inclusief financiering) gemaakt voor de periode 2019-2022 over het leveren van betere en betaalbare (gespecialiseerde) jeugdhulp op maat. Over deze samenwerking bent u eerder geïnformeerd in een regionale raadsledenbijeenkomst op 6 maart 2019. Met deze memo informeren wij u primair over de voortgang en de uitdagingen waar we voor staan binnen deze samenwerking.

Vorige week donderdag heeft minister van VWS een brief aan de Kamer gestuurd over de noodzaak van een betere organisatie van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze brief is mede gebaseerd op het rapport van de inspectie over de jeugdbeschermingsketen. De minister wil de komende periode met betrokken partijen – gemeenten, aanbieders, cliënten en professionals – in gesprek. Alhoewel wij ons niet herkennen in een deel van de conclusies van de minister en wij een helpende hand van de minister missen zullen wij regionaal een analyse maken wat de brief concreet voor onze regio betekent en dit regionaal bespreken. Wij zullen u hier vervolgens over informeren.

Kernboodschap

We hebben met de Breed Spectrum aanbieders meerjarige afspraken (voor vier jaar) gemaakt, zodat zij de tijd en ruimte hebben de benodigde transformatie uit te voeren en om toe te kunnen groeien naar een sterk collectief. Met deze afspraken hebben we het collectief van aanbieders meerjarige zekerheid geboden. Van de aanbieders wordt verwacht dat zij – vanuit dit collectief- de jongeren beter en efficiënter kunnen ondersteunen, o.a. door gebruik te maken van elkaars kennis en expertise.

Vanaf de start in 2019 zijn al verschillende acties uitgevoerd. Er is waardering voor de inspanningen van alle betrokken medewerkers bij sociale teams, huisartsen, gemeenten en zorgaanbieders om de zorg aan jeugdigen en gezinnen te verbeteren. Al deze inzet heeft in de eerste maanden echter nog niet geleid tot een vermindering van het beroep op specialistische jeugdhulp. Door de stijging van het aantal cliënten en de discussie over de bekostiging zien wij dat de voortgang van de aanpak onder druk komt te staan. De groei van het aantal cliënten heeft ook tot gevolg dat de wachttijden voor bepaalde zorgvormen –zoals bijvoorbeeld gezinshuizen- zijn toegenomen.

In de contractafspraken voor vier jaar is in financiële zin rekening gehouden met een groei van het aantal cliënten. Ook is er rekening mee gehouden dat zorgaanbieders pas later kunnen profiteren van de effecten van de transformatie. Daarom willen gemeenten op dit

moment geen extra middelen beschikbaar stellen. Daarmee wordt er – in lijn met de aanbesteding - een groot beroep gedaan op de collectieve verantwoordelijkheid en de transformatiekracht van de aanbieders. Gemeenten hebben begrip voor het feit dat dit veel van aanbieders vraagt, zeker ook omdat de groei onevenredig is verdeeld over zorgaanbieders.

Gemeenten en zorgaanbieders zijn in overleg met elkaar om tot een gezamenlijke oplossing te komen. Omdat wij zien dat in de dagelijkse praktijk -bij gemeenten en bij zorgaanbieders- er behoefte en draagvlak is om de jeugdhulp met elkaar te verbeteren en betaalbaar te houden, blijven wij onverminderd werken aan de aanpak. Recente berichtgevingen in de media over de problemen bij de jeugdhulp, onderstrepen het belang om met de aanbieders tot goede langere termijn oplossingen te komen. Er is ondersteuning beschikbaar om de veranderingen door te voeren en te komen tot een goed transformatieplan.

Doel en achtergrond van de samenwerking

In de regio Amersfoort hebben gemeenten samen met een groep van jeugdhulpaanbieders (Youké, GGZ Centraal, 's HeerenLoo, Leger des Heils Midden Nederland, Timon, Pluryn/Intermezzo en De Rading) collectieve afspraken gemaakt over de meerjarige levering van (specialistische) hulp aan jeugdigen met complexe problemen. Gezamenlijk wordt door de aanbieders met de verwijzers – zoals de sociale (wijk) teams en SAVE- invulling gegeven aan de ondersteuning die jeugdigen en gezinnen nodig hebben. De aanbieders stemmen met elkaar af wie de beste hulp kan bieden. Als de ondersteuning aangepast moet worden, regelen de aanbieders dit ook onderling (binnen de looptijd van de beschikking). Om dat mogelijk te maken geven de gemeenten de aanbieders zekerheid door voor een periode van vier jaren afspraken te maken over de financiering. Zodat er rust en zekerheid is om te werken aan een sterk collectief dat beter in staat is met elkaar deze zorg te leveren. Bij de aanbesteding en gunning van de opdracht zijn collectieve inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt. Deze afspraken worden nu verder uitgewerkt in een gezamenlijk transformatieplan. In dat plan werken zorgaanbieders en de gemeenten verder uit hoe ze invulling geven aan het realiseren van goede kwalitatieve en betaalbare zorg. Belangrijke opgaven daarbij zijn:

- Het inrichten van een collectieve toegang in samenwerking met sociale (wijk)teams, Save en artsen/medisch specialisten;
- Duidelijk afspraken over regie bij complexe casussen en het uitvoeren van samenhangende en doorlopende hulp in plaats van losse trajecten;
- Voorkomen van crisis en uithuisplaatsingen door kennis en expertise van Breed Spectrum aanbieders toe te voegen aan de sociale (wijk) teams;
- Het ontwikkelen van zorgalternatieven. Zoals wonen in gezinsvormen of kleinschalige zorgvormen voor jong volwassenen;
- Het verbeteren van de samenwerking met het onderwijs.

Eerste resultaten van de samenwerking

Zorgaanbieders en gemeenten zijn sinds 1 januari 2019 samen met de sociale (wijk)teams en Save aan de slag. Tussentijdse resultaten zijn o.a.:

- De inrichting van één gezamenlijk triagistenoverleg van de Breed Spectrum aanbieders, waarin afstemming plaatsvindt over complexe casuïstiek. Door dit overleg kennen de aanbieders elkaars aanbod beter;

- Afspraken met de sociale (wijk) teams en Save over de looptijden voor de indicaties bij de breed spectrum aanbieders.
- Start van het gesprek met professionals over een nieuw perspectief op 'veiligheid', waarbij we inzetten op het voorkomen van uithuisplaatsingen. Dit gesprek hebben we georganiseerd samen met de Kinderombudsman en ervaringsdeskundigen
- Start van een ambulant team vanuit de Breed Spectrum aanbieders dat flexibel ingezet kan worden door de sociale (wijk)teams om uithuisplaatsingen en crisis te voorkomen.
- Een onderzoek naar de woonvraag van 17-jarigen in residentiële jeugdhulp en hun wensen. De resultaten hiervan helpen gemeenten en zorgaanbieders om concrete plannen te maken op de uitstroom van deze jeugdigen uit de jeugdhulp.

Discussie over financiering stijging zorgvraag belemmert voortgang

De zorgaanbieders geven aan dat er sprake is van een substantiële stijging van het aantal cliënten. Hierdoor is er in 2019 meer zorg geleverd en zijn er dus ook meer kosten gemaakt dan waar de aanbieders rekening mee hebben gehouden. Deze stijging is door gemeenten en zorgaanbieders geanalyseerd en bedraagt naar verwachting ruim 1,6 miljoen euro [circa 6%]. Incidenteel zijn in de zomer aanvullende afspraken gemaakt over extra inzet van zorg met de aanbieders voor een bedrag maximaal € 295.000. We zien de volgende ontwikkelingen die de doelen van de samenwerking bedreigen:

- De levering van (nieuwe) zorg stukt en wachttijden voor bepaalde zorgvormen nemen toe. Ook bij crisisopnames zien wij een toename.
- De extra uitgaven door de toename zijn onevenredig verdeeld over de zorgaanbieders;
- De discussie over hoe daarmee om te gaan vertraagt de voortgang van de inhoudelijke transformatie en de samenwerking rondom betere en snellere jeugdhulp.

De zorgaanbieders vragen om verruiming van het budget om de groei te kunnen opvangen. Wij zien ook dat er sprake is van een groei in cliënten en dat dit vraagt om een extra inspanning. Aan de andere kant zijn er bij de aanbesteding en gunning ook afspraken gemaakt over hoe om te gaan met groei van zorgvraag en de bijbehorende budgettaire kaders. Zorgaanbieders en gemeenten overleggen met elkaar hoe dit het beste opgelost kan worden binnen een meerjarig perspectief.

Financiën

Met een vier jarig contract en bijbehorende collectieve financiering van ruim 28 miljoen euro per jaar laten gemeenten zien dat zij vertrouwen hebben dat aanbieders in staat zijn om (samen met jeugdigen en hun ouders) te bepalen hoe passende zorg geleverd kan worden. Voor 2019 zijn collectieve afspraken vertaald naar individuele afspraken per zorgaanbieders. Het budget is (naar rato) verdeeld op basis van de in 2017 geleverde zorg. In het contract is afgesproken dat zorgaanbieders zelf een voorstel doen voor een nieuwe verdeelsleutel voor 2020 en verder. In het geval zij niet samen tot een voorstel komen, kunnen de gemeenten een nieuwe verdeling hanteren. In onze collectieve afspraken hebben we met elkaar vastgelegd dat er bij een nieuwe verdeling niet alleen gekeken wordt naar de levering van zorg, maar ook naar de levering van meerwaarde aan de gezondheid van jeugdigen in lijn met de programmalijnen van het collectieve transformatieplan.

Vervolgstappen

Met de zorgaanbieders is afgesproken om zo snel mogelijk met elkaar nadere afspraken te maken om de problemen die er zijn op te lossen. We blijven met aanbieders werken aan de

transformatie(plannen). Omdat wij zien dat er in de dagelijkse praktijk - bij gemeenten en bij zorgaanbieders- er behoefte en draagvlak is om de zorg te verbeteren en betaalbaar te houden. Twee transformatiemanagers zijn beschikbaar om zorgaanbieders en gemeenten hierbij te ondersteunen. Gemeenten hebben een eigen transformatiemanager aangesteld voor de transformatieopgaven waar gemeenten zelf voor aan de lat staan, zoals het versnellen van uitstroom en waar mogelijk voorkomen van instroom in de zwaardere jeugdhulp. De transformatiemanager voor de jeugdhulpaanbieders richt zich op het versterken van de onderlinge samenwerking van de breed spectrum aanbieders en hun collectieve taakopgave op de specialistische jeugdhulp. Om u verder te informeren over de voortgang en de ontwikkelingen zal begin 2020 een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd worden. Als dat nodig is zullen wij u aan de hand van actuele ontwikkelingen eerder actief informeren.